

Sygn. akt: I C 664/18 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Mirosława Dykier - Ginter
Protokolant:	stażysta Karolina Ziółkowska

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2018 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa E. (...) z siedzibą w G.

przeciwko K. K.

o zapłatę

oddala powództwo.

Pobrano opłatę kancelaryjną

w kwocie zł – w znakach

opłaty sądowej naklejonych

na wniosku.

Sygn. akt I C 664/18

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą w G. wniósł pozew przeciwko K. K. o zapłatę kwoty 10 947,12 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwanego z (...) Sp. z o.o. w dniu 03 lutego 2017 roku umowy pożyczki nr (...), która spełniała wymogi ustawy z dnia 12-05-2011r. o kredycie konsumenckim. Powód podkreślił, iż pozwany nie wywiązał się z warunków umowy, albowiem nie dokonywał spłat pożyczki zgodnie z ustaleniami umownymi, w związku z czym umowa została wypowiedziana i z dniem 17 sierpnia 2017 roku kwota stała się wymagalna. Przedmiotową wierzytelność pierwotny wierzyciel zbył na rzecz powoda na mocy umowy przelewu z dnia 07 lutego 2017 roku. O nabyciu wierzytelności powód poinformował pozwanego. Na dochodzoną wierzytelność składają się: kwota 4 852,61 zł tytułem sumy niespłaconego kapitału udzielonej pożyczki, kwota 1 408,50 zł tytułem odsetek umownych naliczonych od przeterminowanych rat kapitałowych w trakcie obowiązywania umowy pożyczki oraz dalszych odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych

od dnia następnego po wypowiedzeniu umowy pożyczki do dnia sporządzenia pozwu, kwota 4 686,01 zł tytułem sumy opłaty przygotowawczej oraz opłaty administracyjnej, naliczone zgodnie z warunkami umowy.

Następnie w piśmie procesowym z dnia 14 sierpnia 2018 roku powód dookreślił, iż dochodzone w niniejszej sprawie roszczenie jest wymagalne z dniem 16 sierpnia 2017 roku.

Pozwany K. K. nie złożył odpowiedzi na pozew, pomimo prawidłowego wezwania i pouczenia o skutkach niestawiennictwa, nie stawiał się na rozprawie wyznaczonej na dzień 15 listopada 2018 roku, nie złożył w niniejszej sprawie jakichkolwiek wyjaśnień ani nie żądał przeprowadzenia rozprawy pod swoją nieobecność. Przy czym wezwanie doręczone zostało pozwanemu po awizowaniu przesyłki.

W dniu 15 listopada 2018 roku Sąd wydał w sprawie wyrok zaoczny oddalający powództwo.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 06 czerwca 2017 roku podmiot (...) S.A., powołując się na umocowania od aktualnego pożyczkodawcy, sporządził ostateczne wezwania do zapłaty pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki kierowane do K. K.. W treści pisma wskazano, iż wezwanie dotyczy pożyczki z dnia 3 lutego 2017 roku o numerze pożyczki (...) zawartej z pożyczkodawcą (...) spółkę z.o.o. W treści wezwania wskazano wysokość zobowiązania w kwocie 936,44 zł oraz ostateczny termin płatności w dniu 20 czerwca 2017 pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki.

(dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 06-06-2017r. k. 11-12)

W dniu 03 lipca 2017 roku ten sam podmiot powołując się na podejmowanie czynności w imieniu aktualnego pożyczkodawcy sporządził wypowiedzenie umowy pożyczki numer (...) z dnia 3 lutego 2017 roku. W treści wypowiedzenia jako pożyczkodawcę wskazano (...) spółkę z.o.o

(dowód: wypowiedzenie umowy pożyczki z dnia 03-07-2017r. k. 13-14)

Natomiast w dniu 26 sierpnia 2017 roku (...) S.A., powołując się na umocowania (...) z siedzibą w G., sporządził zawiadomienie kierowane do K. K. o nabyciu wierzytelności przez powoda z tytułu umowy pożyczki z dnia 3 lutego 2017 roku. o numerze pożyczki (...), zawartej z pożyczkodawcą (...) spółkę z.o.o. na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 3 lutego 2017 roku. Zawiadomienie zawierało wezwania do zapłaty na rzecz powoda należności w kwocie 9.801,97 zł

(dowód: zawiadomienie o przelewie z dnia 26-08-2017r. k. 10)

Z systemu pożyczkodawcy (...) spółkę z.o.o wygenerowany został wydruk umowy pożyczki ratualnej dotyczących pożyczki, w której jako pożyczkobiorcę wskazano K. K.. Określono całkowitą kwotę pożyczki na sumę 5.000zł, prowizję na kwotę 4.993,80 zł, roczną stopę oprocentowania na 10% w skali roku i okres obowiązywania pożyczki od 3 lutego 2017 roku do 3 sierpnia 2019 roku. Wygenerowano również formularz informacyjny dotyczący warunków pożyczki ratualnej i harmonogram spłaty

(dowód: wydruk umowy pożyczki ratualnej, wydruk formularza informacyjnego i wydruk harmonogramu)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie pozwany K. K. – mimo pouczenia o skutkach bezczynności – nie stawiał się na posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę, jak również nie wypowiedział się co do twierdzeń podnoszonych przez powoda w uzasadnieniu pozwu.

Stosownie do przepisu art. 339 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny, przyjmując za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Przepis art. 339 § 2 k.p.c. ustanawia domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczących okoliczności faktycznych w wypadku bezczynności pozwanego, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Domniemanie to dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe. Ten wyjątkowy przepis nie może być wykładany rozszerzająco (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18.2.1972 r., III CRN 539/71, Legalis). Zatem sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego, twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym bowiem nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c., negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (porównaj wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 7.6.1972 r. III CRN 30/72, 31.3.1999 r., I CKU 176/97, 6.6.1997 r., I CKU 87/97, 15.3.1996 r., I CRN 26/96, 15.9.1967 r., III CRN 175/67).

Treść przepisu art. 339 § 2 k.p.c. wskazuje, iż domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda nie obowiązuje, jeżeli budzą one uzasadnione wątpliwości lub zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Z brzmienia przepisu wynika, że chodzi tu o kwalifikowaną postać wątpliwości, a mianowicie muszą być one uzasadnione. Te uzasadnione wątpliwości mogą powstać, np. gdy podane w pozwie okoliczności stają w sprzeczności z faktami powszechnie znanymi (art. 228 § 1 k.p.c.) lub faktami znanymi sądowi urzędowo (art. 228 § 2 k.p.c.). Uzasadnione wątpliwości mogą też powstać w wypadku, kiedy twierdzenia powoda zawarte w pozwie odnośnie do stanu faktycznego sprawy są ze sobą sprzeczne, nie zawierają pełnego stanu faktycznego pozwalającego na rozstrzygnięcie sprawy, wskazują na brak legitymacji procesowej powoda lub pozwanego itp. (porównaj komentarz do art. 339 k.p.c. pod redakcją Zieliński – system Legalis)

W przypadku, gdy sąd poweźmie wątpliwości co do zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, nie może wydać wyroku zaocznego, opierając się tylko na twierdzeniach powoda o okolicznościach faktycznych. Należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości co do faktów bądź ustalenia, czy powód zmierza do obejścia prawa (porównaj: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972r. III CRN 30/72, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1973r. III CRN 59/73, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999r. I CKU 176/97, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1996r. I CRN 26/96). Podkreślenia wymaga fakt, iż zgodnie z ogólnym ciężarem dowodowym to strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje - jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanego, jak i jego wysokość. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

W toku niniejszego procesu pozwany nie podjął obrony. Zostały więc spełnione przesłanki do wydania wyroku zaocznego. Jednak w ocenie sądu brak było podstaw do ustalenia stanu faktycznego jedynie w oparciu o twierdzenia powoda zawarte w uzasadnieniu pozwu. W uzasadnianiu pozwu przedstawiając stan faktyczny sprawy, w zakresie umowy, która zgodnie z twierdzeniami powoda stanowiła źródło zobowiązania pozwanego, powód podał jedynie datę zawarcia umowy, określił jej numer oraz wskazał, że była to umowa pożyczki, a pożyczkodawcą był (...) Sp. z o.o., oraz wywodził, iż umowa ta spełniała wymogi ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim. Powód wskazał także, iż w związku z brakiem spłat, przedmiotowa umowa została wypowiedziana, a należność stała się wymagalna – zgodnie z ostatecznym stanowiskiem powoda -z dniem 16 sierpnia 2017 roku. W zakresie dochodzonej kwoty wskazał, iż na należność w wysokości 10 947,12 zł składają się kwota 4 852,61 zł tytułem sumy niespłaconego kapitału udzielonej pożyczki, kwota 1 408,50 zł tytułem odsetek umownych naliczonych od przeterminowanych rat kapitałowych w trakcie obowiązywania umowy pożyczki oraz dalszych odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od dnia następnego po wypowiedzeniu umowy pożyczki do dnia sporządzenia pozwu, kwota 4 686,01 zł tytułem sumy opłaty przygotowawczej oraz opłaty administracyjnej, naliczone zgodnie z warunkami umowy. Pozew nie zawierał

natomiast przedstawienia jakichkolwiek innych twierdzeń dotyczących treści tego pierwotnego zobowiązania. W szczególności nie wskazywał jak doszło do złożenia oświadczenia woli przez strony umowy, nie określał kwoty pieniężnej, która była przedmiotem tej umowy, jak również ustalonych kosztów i należności związanych z zawarciem umowy, warunków spłaty zobowiązania, czy wreszcie że faktycznie doszło do wykonania przedmiotowej umowy, a więc do wypłacenia pozwanemu kwoty pożyczki.

Określony w sposób wybiórczy, lakoniczny i niespójny stan faktyczny uzasadnia wątpliwości co do stanu faktycznego sprawy i wymusza przeprowadzenie postępowania dowodowego.

Rodzaj złożonych dowodów odwołują się do regulacji zawarcia przez strony umowy w drodze elektronicznej regulowanej przez ustawę z dnia 18 lipca 2002 roku o świadczenie usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2013 roku, Nr 1422 z późn. zmian.). Rodzaj umowy i jej podmioty wskazują na potrzebę oceny stosunku prawnego stron w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2011 roku, Nr 126, poz. 715 z późn. zmian.) oraz ustawy z dnia 30 maja 2014 roku o prawach konsumenta (Dz. U. z 2014 r., poz. 827 z późn. zmian.). Pożyczkę udzieloną w warunkach wynikających z przedstawionych dowodów kwalifikować należy jako kredyt konsumencki zawierany na odległość w rozumieniu art. 5 pkt 13 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim oraz art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (stosowany do umów kredytu konsumenckiego jako usługi finansowej zawieranej na odległości w oparciu o art. 4 ust. 2 ustawy o prawach konsumenta).

W niniejszej sprawie twierdzenia powoda w uzasadnieniu pozwu odwołują się do zawarcia przez strony umowy pożyczki regulowanej przez ustawę z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 złotych albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki (art. 3 ust. 2 pkt 1). Co do zasady umowa o kredyt konsumencki powinna być zawarta w formie pisemnej, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę (art. 29 ust. 1).

Przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim w art. 5 pkt 15 przewidują - jako jeden ze sposobów zawarcia umowy - kredyt konsumencki zawierany na odległość. Zgodnie z tym przepisem jako taki kredyt rozumie się umowę o kredyt konsumencki zawieraną z konsumentem bez jednoczesnej obecności obu stron, przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Z kolei umowa o kredyt konsumencki - jako umowa dotycząca usług finansowych zawieranych na odległość w rozumieniu art. 4 ust. 2 ustawy o prawach konsumenta - stosownie do treści przepisu art. 2 pkt. 1 tej ustawy jest umową zawartą z konsumentem w ramach zorganizowanego systemu zawierania umów na odległość, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumienia się na odległość do chwili zawarcia umowy włącznie. Przepisy te przewidują szczególny sposób zawierania umowy o kredyt konsumencki - przy wykorzystaniu środków porozumienia na odległość. W świetle powyższego należy stwierdzić, iż zawarcie umowy kredytu konsumenckiego nie wymaga w takiej sytuacji zachowania formy pisemnej.

Powód wywodził, że zobowiązanie pozwanego dotyczące zapłaty kwoty 10 947,12 zł wynikało wprost z zawartej przez niego w dniu 03 lutego 2017 roku umowy pożyczki. Na okoliczność tę przedstawił jedynie wydruk umowy pożyczki ratalnej, w której jako jej strony wskazano pożyczkodawcę (...) Sp. z o.o. oraz pozwanego K. K., wydruk formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumpcyjnego oraz harmonogramu spłat. Z przedłożonych wydruków z systemu wynika, iż w systemie pożyczkodawcy zarejestrowana została umowa, która dotyczy pożyczki w kwocie 5 000,00 zł, a z którą związana była prowizja w wysokości 4 993,80 zł oraz przewidziane odsetki od kapitału w łącznej w wysokości 671,84 zł. Przewidywała więc całkowitą kwotę do zapłaty w wysokości 10 665,64 zł. Spłata zobowiązania miała zostać rozłożona na 30 rat w wysokości po 355,53 zł każda, przy czym termin spłaty ostatniej raty wyznaczono na dzień 03 sierpnia 2019 roku.

Analiza tej umowy pozwala w ocenie sądu na przyjęcie, że miała ona zostać zawarta w postaci kredytu konsumpcyjnego na odległość.

Wydruk z systemu – jako dokument w rozumieniu art. 77³ k.c., to jest nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jego treścią – stanowi środek dowodowy, który w zależności od cech i treści może być przedmiotem dowodu z dokumentu – w trybie art. 243¹ k.p.c. lub w trybie art. 308 k.p.c., jako dowód z innych dokumentów. Zauważyć należy, że czynności dotyczące zawarcia umowy z wykorzystaniem środków porozumienia się na odległość determinują rodzaj dowodów.

W niniejszej sprawie strona powodowa przedstawiła dowody wytworzone – w postaci elektronicznej, a także wydruki z systemu: szablonu umowy pożyczki ratalnej, harmonogramu rat dla pożyczki ratalnej oraz formularz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego.

Przedstawione przez powoda dowody nie dają jednak podstaw do uznania za wykazane, iż między pozwanym o pożyczkodawcę doszło do zawarcia umowy pożyczki o treści wynikające z wydruku z systemu, że umowa ta została przez pożyczkodawcę wykonana i wreszcie, że powód faktycznie nabył od pożyczkodawcy wierzytelności dotyczące umowy pożyczki, na którą w niniejszym procesie powołuje się. Na te okoliczności powód nie przedstawił bowiem żadnych wiarygodnych dowodów.

Przedstawione przez powoda dowody w zakresie zawarcia umowy pożyczki, wystawnie w oparciu o informacje przechowywane na nośnikach, potwierdzają jedynie rejestracje umowy o określonej treści. Nie potwierdzając natomiast złożenia przez pozwanego oświadczenia woli o treści pozwalającej na stwierdzenie, że doszło do zawarcia między nim o pożyczkodawcę umowy pożyczki o wynikającej z tych wydruków treści.

Zgodnie z artykuł 60 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (oświadczenie woli). Powód nie określił zachowania pozwanego, z którym wiązać należy skutek w postaci złożenia oświadczenia o zawarciu umowy pożyczki w takiej formie -jake zachowanie pozwanego pozwala wywodzić skutek w postaci złożenia oświadczenia woli o zawarciu umowy pożyczki. Wątpliwości budzą nawet dane pozwanego wskazane w wydruku umowy pożyczki – ujawniony adres pozwanego nie został zweryfikowany pozytywnie w toku procesu, a doręczeń dla pozwanego dokonywano pod ujawniony w systemie od dawna adres.

Powód nie wywodził ani nie przedstawił również dowodu na wykonanie wywodzonej umowy pożyczki przez pożyczkodawcę. Brak jest dowodu przekazania pozwanemu kwoty pożyczki w jakiegokolwiek formie. Brak nawet twierdzeń powoda, że pożyczkodawca faktycznie obowiązek ten spełnił.

Wreszcie brak jest dowodu wykazującego przelew wierzytelności z tytułu wywodzonej pożyczki na rzecz powodowa, a więc wykazania legitymacji procesowej do występowania z powództwem w niniejszej sprawie.

Legitymacja procesowa to uprawnienie wypływające z prawa materialnego do występowania z konkretnym roszczeniem przeciwko innemu konkretnemu podmiotowi. Zgodnie z art. 509 k.c. przelew wierzytelności to umowa, na podstawie której dotychczasowy wierzyciel (cedent) przenosi wierzytelność ze swojego majątku do majątku osoby trzeciej (cesjonariusza). Przedmiotem przelewu może być co do zasady wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać. Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być - dla oceny jej skuteczności - w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z 11 maja 1999 r., III CKN 423/98), a zatem oznaczenie stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Strony stosunku, świadczenie oraz przedmiot świadczenia muszą być oznaczone bądź przynajmniej możliwe do oznaczenia (oznaczalne) w momencie zawierania umowy przenoszącej wierzytelność. Przelew wierzytelności z art. 509 k.c. w relacji dłużnik cedowanej wierzytelności, a jej cesjonariusz, powoduje zmianę podmiotu, któremu dłużnik

powinien spełnić świadczenie. Z chwilą dokonania cesji nabywca wierzytelności uzyskuje status wierzyciela. Przy czym nie można pomijać, że cesjonariusz nabywa w drodze przelewu tylko tyle praw, ile przysługiwało jego poprzednikowi prawnemu - cedentowi.

W celu wykazania tej okoliczności powód przedstawił jedynie wydruki oświadczeń podmiotu powołującego się na pełnomocnictwo najpierw – z 6 czerwca 2017 roku z 3 lipca 2017 roku – „aktualnego pożyczkodawcy” (przy czym w treści tych oświadczeń powód nie jest w ogóle wskazywany jako podmiot uprawniony i działający), a następnie - z 26 sierpnia 2017 roku – na upoważnienie od powoda w związku z nabyciem wierzytelności, z powołaniem na umowę przelewu z dnia 3 lutego 2017 roku. Skora jak twierdzi powód nabył przedmiotową wierzytelność w oparciu o umowę przelewu z dnia 3 lutego 2017 roku, niezrozumiałym jest kierowania do pozwanego oświadczeń już po zawarciu tej umowy bez wskazywania powoda jako uprawnionego do dochodzenia świadczenia (w pierwszych oświadczeniach – w imieniu „aktualnego pożyczkodawcy” - jako pożyczkodawca wskazywany był wyłącznie (...) Sp. z o.o.). Wobec powyższego złożonych oświadczeń podmiotu powołującego się na umocowania uprawnionych nie można uznać za dowody potwierdzające przejście uprawnień na rzecz powoda, w sytuacji gdy powód zaniechał złożenie do sprawy umowy przelewu wierzytelności, na którą się powołuje w celu wykazania swojej uprawnienie do domagania się wobec pozwanego zapłaty należności.

Biorąc powyższe pod uwagę z uwagi na nie wykazania dochodzonej należności powództwo należało oddalić.